
ONTWIKKELINGSSCHALEN ONDERWIJSLEERPRAKTIJK

BUITENGEWOON ONDERWIJS

1 Toelichting bij de ontwikkelingsschalen

2 De ontwikkelingsschalen

[2.1 Beginsituatiebepaling](#)

H1. Gegevensverzameling

H2. Bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften

[2.2 Doelenselectiefase](#)

H3. Doelenkader

H4. Doelenselectie op maat

[2.3 Voorbereidingsfase](#)

H5. Pedagogisch-didactische planning

H6. Planning materiële leeromgeving en onderwijsorganisatie

[2.4 Uitvoeringsfase](#)

H7. Leer- en leefklimaat

H8. Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

[2.5 Evaluatiefase](#)

H9. Evaluatie van de leerlingenvorderingen

H10. Evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau

1 Toelichting bij de ontwikkelingsschalen

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteit binnen ontwikkelingsschalen, die bestaan uit vier ontwikkelingsniveaus.

BENEDEN DE VERWACHTING

Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.

BENADERT DE VERWACHTING

Er zijn naast sterke punten ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

VOLGENS DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau 'volgens de verwachting' betekent dat de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK). Het is het streefdoel voor elke school. Bij het ontwikkelingsniveau 'overstijgt de verwachting' is er bovendien sprake van een voorbeeld van goede praktijk. Een voorbeeld van goede praktijk overstijgt het gangbare en heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen. Een voorbeeld van goede praktijk is veelal sterk ingebed in de werking van de school of van een deelteam, is onderbouwd en kan andere scholen of deelteams inspireren.

2 De ontwikkelingschalen

2.1 Beginsituatiebepaling

H1. Gegevensverzameling

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team verzamelt geen of weinig relevante leerling- en contextgegevens om tot een beginsituatie van iedere leerling te komen.	Het multidisciplinaire team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een gedeeltelijk beeld van iedere leerling. De school laat kansen liggen om de verzamelde gegevens meer actueel, toegankelijk en hanteerbaar voor de teamleden te maken.	Het multidisciplinaire team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een totaalbeeld van de beginsituatie van iedere leerling. De verzamelde gegevens zijn actueel, toegankelijk en hanteerbaar voor de teamleden.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team verzamelt relevante leerling- en contextgegevens om te komen tot een totaalbeeld van de beginsituatie van iedere leerling. De verzamelde gegevens zijn actueel, toegankelijk en hanteerbaar voor de teamleden. De gegevensverzameling is een voorbeeld van goede praktijk.

H2. Bepalen van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team analyseert de verzamelde gegevens weinig of niet. De teamleden formuleren weinig tot geen specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften.	Het multidisciplinaire team analyseert de verzamelde gegevens weinig grondig. De teamleden formuleren specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften, maar die kunnen nog groeien op het vlak van volledigheid en gerichtheid op de totale doelenselectie.	Het multidisciplinaire team analyseert de verzamelde gegevens grondig. De teamleden formuleren voor de individuele leerling of leerlingengroep specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften in functie van de totale doelenselectie.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team analyseert de verzamelde gegevens grondig. De teamleden formuleren voor de individuele leerling of leerlingengroep specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften in functie van de totale doelenselectie. De manier waarop het multidisciplinaire team de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften bepaalt, is een voorbeeld van goede praktijk.

2.2 Doelenselectiefase

H3. Doelenkader

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De doelenselectie is niet gebaseerd op een of meer passende doelenkader(s). Het multidisciplinaire team maakt geen afspraken over de concretisering van de doelen.	De doelenselectie is in beperkte mate gebaseerd op een of meer passende doelenkader(s) en op de bijhorende uitgangspunten. Duidelijke afspraken maken over het concretiseren van de gehanteerde doelenkaders is nog een werkpunt.	De doelenselectie is gebaseerd op een of meer passende doelenkader(s) en op de bijhorende uitgangspunten. Het multidisciplinaire team maakt afspraken over de concretisering van de gehanteerde doelenkaders.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De doelenselectie is gebaseerd op een of meer passende doelenkader(s) en op de bijhorende uitgangspunten. Het multidisciplinaire team maakt afspraken over de concretisering van de gehanteerde doelenkaders. De manier waarop het multidisciplinaire team de doelenkaders hanteert, is een voorbeeld van goede praktijk.

H4. Doelenselectie op maat

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De klassenraad stuurt de doelenselectie onvoldoende aan op basis van multidisciplinair overleg. De klassenraad selecteert doelen die weinig of geen rekening houden met vastgestelde opvoedings- en onderwijsbehoeften van de groep of van individuele leerlingen. De geselecteerde doelen zijn niet gericht op een harmonische ontwikkeling en vertonen in beperkte mate samenhang.	De klassenraad laat nog kansen liggen om de doelenselectie aan te sturen op basis van multidisciplinair overleg. De klassenraad selecteert doelen die beperkt rekening houden met vastgestelde opvoedings- en onderwijsbehoeften van de groep of van individuele leerlingen. De klassenraad vertaalt de geselecteerde doelen gedeeltelijk in concrete, operationele doelen die haalbaar, realistisch in tijdsbesteding en zinvol zijn. De geselecteerde doelen zijn nog niet ten volle gericht op een harmonische ontwikkeling en vertonen in beperkte mate samenhang.	De klassenraad stuurt de doelenselectie aan op basis van multidisciplinair overleg. De klassenraad selecteert doelen die rekening houden met vastgestelde opvoedings- en onderwijsbehoeften van de groep of van individuele leerlingen. De klassenraad vertaalt de doelen in concrete en operationele doelen die haalbaar, realistisch in tijdsbesteding en zinvol zijn. De geselecteerde doelen zijn gericht op een harmonische ontwikkeling en vertonen samenhang.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De klassenraad stuurt de doelenselectie aan op basis van multidisciplinair overleg. De klassenraad selecteert doelen die rekening houden met vastgestelde opvoedings- en onderwijsbehoeften van de groep of van individuele leerlingen. De klassenraad vertaalt de doelen in concrete en operationele doelen die haalbaar, realistisch in tijdsbesteding en zinvol zijn. De geselecteerde doelen zijn gericht op een harmonische ontwikkeling en vertonen samenhang. De manier waarop de klassenraad doelen op maat selecteert, is een voorbeeld van goede praktijk.

2.3 Voorbereidingsfase

H5. Pedagogisch-didactische planning

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team stelt geen of op onvoldoende wijze een pedagogisch-didactische planning op van het opvoedings- en onderwijsaanbod.	Het multidisciplinaire team stelt de pedagogisch-didactische planning op voor een groep of voor individuele leerlingen. Het multidisciplinaire team bepaalt de leerinhouden, methoden en werkvormen met beperkte aandacht voor alle leergebieden / vormingsonderdelen. Het opvoedings- en onderwijsaanbod afstemmen op de beginsituatie en op de vooropgestelde doelen is nog een werkpunt.	Het multidisciplinaire team stelt in overleg de pedagogisch-didactische planning op voor een groep of voor individuele leerlingen. Het multidisciplinaire team bepaalt de leerinhouden, methoden en werkvormen met aandacht voor alle leergebieden / vormingsonderdelen. Het opvoedings- en onderwijsaanbod is afgestemd op de beginsituatie en op de vooropgestelde doelen.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team stelt in overleg de pedagogisch-didactische planning op voor een groep of voor individuele leerlingen. Het multidisciplinaire team bepaalt de leerinhouden, methoden en werkvormen met aandacht voor alle leergebieden / vormingsonderdelen. Het opvoedings- en onderwijsaanbod is afgestemd op de beginsituatie en op de vooropgestelde doelen. De manier waarop het multidisciplinaire team de pedagogisch-didactische planning vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.

H6. Planning materiële leeromgeving en onderwijsorganisatie

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team plant onvoldoende doelgerichte organisatorische maatregelen die de realisatie en de evaluatie van de vooropgestelde doelen binnen de vooropgestelde periode mogelijk maken. De leermiddelen, materialen en infrastructuur zijn onvoldoende afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen.	Het multidisciplinaire team benut nog niet alle mogelijkheden om doelgerichte organisatorische maatregelen te plannen die de realisatie en de evaluatie van de vooropgestelde doelen binnen de vooropgestelde periode mogelijk maken. De leermiddelen, materialen en infrastructuur zijn gedeeltelijk afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen.	Het multidisciplinaire team plant doelgerichte organisatorische maatregelen die de realisatie en de evaluatie van de vooropgestelde doelen binnen de vooropgestelde periode mogelijk maken. De leermiddelen, materialen en infrastructuur zijn afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team plant doelgerichte organisatorische maatregelen die de realisatie en de evaluatie van de vooropgestelde doelen binnen de vooropgestelde periode mogelijk maken. De leermiddelen, materialen en infrastructuur zijn afgestemd op de opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De planning van de materiële leeromgeving en de onderwijsorganisatie is een voorbeeld van goede praktijk.

2.4 Uitvoeringsfase

H7. Leer- en leefklimaat

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De teamleden leveren onvoldoende inspanningen om een positief en stimulerend leer- en leefklimaat te creëren. De interactie tussen de teamleden en de leerlingen is onvoldoende respectvol, begripvol en participatief. De teamleden maken weinig duidelijke afspraken en regels. Ze geven onvoldoende feedback.	De teamleden leveren inspanningen om een positief leer- en leefklimaat te creëren. De teamleden laten nog kansen liggen om leerlingen te motiveren, te ondersteunen, te waarderen, met hen in interactie te gaan en rekening te houden met hun inbreng. Er zijn afspraken en regels, maar die worden niet altijd consequent toegepast. Het geven van ontwikkelingsgerichte feedback is nog niet systematisch ingebed in het onderwijsleerproces.	De teamleden creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De teamleden motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. Ze maken duidelijke afspraken en regels en hanteren die consequent. De teamleden geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback die systematisch ingebed is in het onderwijsleerproces.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De teamleden creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De teamleden motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. Ze maken duidelijke afspraken en regels en hanteren die consequent. De teamleden geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback die systematisch ingebed is in het onderwijsleerproces. Het leer- en leefklimaat is een voorbeeld van goede praktijk.

H8. Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team realiseert onvoldoende een passend, activerend, betekenisvol en samenhangend aanbod dat afgestemd is op de geselecteerde doelen en op een of meer passende doelenkader(s). De teamleden spelen niet flexibel in op de noden van de leerlingen. Ze sturen hun onderwijsaanbod, de aard van de begeleiding en de ondersteuning weinig of niet bij.	Het multidisciplinaire team benut niet alle mogelijkheden om het onderwijsaanbod passend, activerend, betekenisvol en samenhangend te maken. Het aanbod is gedeeltelijk afgestemd op de geselecteerde doelen en op een of meer passende doelenkader(s). De teamleden spelen beperkt in op de noden van de leerlingen. De bijsturing van het onderwijsaanbod, de aard van de begeleiding en de ondersteuning zijn nog een werkpunt.	Het multidisciplinaire team realiseert een passend, activerend, betekenisvol en samenhangend aanbod dat afgestemd is op de geselecteerde doelen en op een of meer passende doelenkader(s). De teamleden spelen flexibel in op de noden van de leerlingen. Ze sturen hun onderwijsaanbod, de aard van de begeleiding en de ondersteuning voortdurend bij.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team realiseert een passend, activerend, betekenisvol en samenhangend aanbod dat afgestemd is op de geselecteerde doelen en op een of meer passende doelenkader(s). De teamleden spelen flexibel in op de noden van de leerlingen. Ze sturen hun onderwijsaanbod, de aard van de begeleiding en de ondersteuning voortdurend bij. De uitvoering van het leer- en ontwikkelingsgericht aanbod is een voorbeeld van goede praktijk.

2.5 Evaluatiefase

H9. Evaluatie van de leerlingenvorderingen

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De evaluatie sluit niet of nauwelijks aan bij de geselecteerde doelen en het/de passende doelenkader(s). De evaluatie is niet of weinig representatief voor het aanbod. Ze is niet of weinig transparant, betrouwbaar en breed. De teamleden evalueren weinig of niet in multidisciplinair overleg.	De evaluatie is gedeeltelijk afgestemd op de geselecteerde doelen en het/de passende doelenkader(s). De evaluatie is veelal representatief voor het aanbod, transparant, betrouwbaar en breed. De teamleden evalueren occasioneel in multidisciplinair overleg.	De evaluatie is afgestemd op de geselecteerde doelen en het/de passende doelenkader(s). De evaluatie is representatief voor het aanbod, transparant, betrouwbaar en breed. De teamleden evalueren in multidisciplinair overleg.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De evaluatie is afgestemd op de geselecteerde doelen en het/de passende doelenkader(s). De evaluatie is representatief voor het aanbod, transparant, betrouwbaar en breed. De teamleden evalueren in multidisciplinair overleg. De evaluatie van de leerlingenvorderingen is een voorbeeld van goede praktijk.

H10. Evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team reflecteert weinig of niet over de handelingsplanning voor de leerlingengroep of voor de individuele leerling.	Het multidisciplinaire team laat nog kansen liggen om geregeld en systematisch te reflecteren over de handelingsplanning voor de leerlingengroep of voor de individuele leerling. De teamleden sturen het handelingsplan in beperkte mate bij.	Het multidisciplinaire team reflecteert geregeld en systematisch over de handelingsplanning voor de leerlingengroep of voor de individuele leerling. De teamleden sturen het handelingsplan bij indien nodig.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
Het multidisciplinaire team reflecteert geregeld en systematisch over de handelingsplanning voor de leerlingengroep of voor de individuele leerling. De teamleden sturen het handelingsplan bij indien nodig. De evaluatie van de handelingsplanning op leerlingenniveau is een voorbeeld van goede praktijk.